

Väestön koulutusrakenne 2012

Viime vuonna 35–39-vuotiaat koulutetuimpia

Vuoden 2012 loppuun mennessä 3 107 062 henkeä oli perusasteen jälkeen suorittanut tutkinnon lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulu- tai yliopistokoulutuksessa. Toisin sanoen 69 prosenttia 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli suorittanut perusasteen jälkeisen tutkinnon. Kasvua edelliseen vuoteen oli 1 prosentti.

Väestö koulutusasteen, iän ja sukupuolen mukaan 2012

Kaikista naisista keskiasteen tutkinnon oli suorittanut 37 prosenttia ja miehistä 43 prosenttia. Miehistä korkea-asteen tutkinnon oli suorittanut 25 prosenttia ja naisista 32 prosenttia. Väestön koulutustasomittaimella mitattuna naisten teoreettinen koulutusaika perusasteen jälkeen oli 3,5 vuotta ja miehillä 3,3 vuotta.

Tutkinnon suorittaneesta väestöstä tekniikan alan tutkinnon oli suorittanut 29,9 prosenttia, joka on selkeästi suurin osuus ennen kaupallista ja yhteiskuntatieteellistä alaa, jonka tutkinnon oli suorittanut 18,9 prosenttia. Miehistä 51,9 prosenttia oli suorittanut tutkintonsa tekniikan alalta, kun taas naisista vain 9,3 prosenttia. Suosituimmat alat naisten osalta olivat kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen ala, jolta oli suorittanut tutkintonsa 24,7 prosenttia sekä terveys- ja sosiaaliala, jolta oli suorittanut tutkintonsa 23,6 prosenttia naisista. 25 vuoden aikana muutokset koulutusalojen osuuksissa ovat olleet vähäisiä. Vuodesta 1987 lähtien tekniikan alan osuus kaikista tutkinnoista on pienentynyt, kun taas terveys- ja sosiaalialan osuus on kasvanut. Vuonna 1987 kaikista tutkinnon suorittaneista 33,5 prosenttia oli tekniikan alalta, laskua vuoteen 2012 on 3,6 prosenttiyksikköä. Terveys- ja sosiaalialan osuus on kasvanut 4 prosenttiyksikköä ja naisten osalta 6,1 prosenttiyksikköä.

Tutkinnon suorittaneiden osuudet koulutusalan ja sukupuolen mukaan 2012

Koulutusala	Molemmat sukupuolet		Miehet		Naiset	
	%-osuus vuonna 2012	Muutos vuodesta 1987 prosenttiyksikköä	%-osuus vuonna 2012	Muutos vuodesta 1987 prosenttiyksikköä	%-osuus vuonna 2012	Muutos vuodesta 1987 prosenttiyksikköä
Yleissivistävä koulutus	10,5	-1,5	11,0	0,5	10,0	-3,5
Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	3,0	-0,1	1,4	-0,3	4,5	0,0
Humanistinen ja taidealan koulutus	5,0	2,1	3,0	1,2	6,8	2,7
Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus	18,9	1,1	12,7	1,0	24,7	0,8
Luonnontieteellinen koulutus	2,4	1,0	2,8	1,2	1,9	0,7
Tekniikan koulutus	29,9	-3,6	51,9	-3,2	9,3	-2,7
Maa- ja metsätalouden koulutus	4,4	-2,0	6,1	-3,2	2,9	-0,6
Terveys- ja sosiaalialan koulutus	13,8	4,0	3,2	1,1	23,6	6,1
Palvelualojen koulutus	12,2	-0,9	7,8	1,5	16,2	-3,6
Muu tai tuntematon koulutusala	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Yhteensä	100,0		100,0		100,0	

Naiset olivat vuonna 2012 edelleen miehiä koulutetumpia, erityisesti koulutuserot näkyivät nuoremmassa ikäluokissa. 35–39-vuotiaiden ikäryhmään kuuluvista naisista 55 prosenttia oli suorittanut korkea-asteen tutkinnon, kun miesten vastaava osuus oli 36 prosenttia. Vastaavasti 35–39-vuotiaista naisista 10 prosenttia oli pelkän perusasteen tutkinnon varassa ja miehistä puolestaan 17 prosenttia. Vanhemmissa ikäluokissa koulutuserot eivät ole yhtä selkeitä. 60–64-vuotiaiden ikäluokassa sekä miehistä että naisista 27 prosenttia oli suorittanut korkea-asteen tutkinnon.

15 vuotta täyttäneestä väestöstä haja-asutusalueilla asui 15 prosenttia. Haja-asutusalueilla asuvasta väestöstä 36 prosenttia oli suorittanut pelkän perusasteen tutkinnon ja korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli 20 prosenttia väestöstä. Kauniaisissa asui koulutetuim väestö mitattuna sekä koulutustasomittaimella että tutkinnon suorittaneen väestön osuudella. Kauniaisissa asuva henkilö oli suorittanut keskimäärin 5,7 vuotta koulutusta perusasteen jälkeen, mikä oli vuoden enemmän kuin toiseksi korkeimmin koulutetussa Espoossa. Pirkkala ja Tampere olivat Manner-Suomen kunnista ainoita, joissa koulutustasomittaimella mitattuna miesväestö oli naisväestöä koulutetumpaa.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2012.....	4
Liitetaulukko 2. Ruotsinkielinen 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2012.....	4
Liitetaulukko 3. Koulutustasoltaan korkeimmat ja matalimmat kunnat 2012.....	5
Liitetaulukko 4. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusalan, koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2012.....	5

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen mukaan 1970–2012.....	6
Liitekuvio 2. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneen väestön osuudet ikäryhmittäin 2012.....	6
Liitekuvio 3. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittanut väestö koulutusalan ja sukupuolen mukaan 2012.....	7
Liitekuvio 4. 20 vuotta täyttäneen väestön koulutustaso kunnittain 2012 (kartta).....	7
Laatuseloste: Väestön koulutus rakenne.....	8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2012

Koulutusaste	Sukupuoli					
	Yhteensä		Mies		Nainen	
		%		%		%
15 vuotta täyttänyt väestö	4 535 282	100,0	2 211 066	100,0	2 324 216	100,0
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	1 428 220	31,5	711 384	32,2	716 836	30,8
Tutkinnon suorittaneita yhteensä	3 107 062	68,5	1 499 682	67,8	1 607 380	69,2
Keskiaste	1 807 322	39,9	941 192	42,6	866 130	37,3
Alin korkea-aste	462 348	10,2	179 354	8,1	282 994	12,2
Alempi korkeakouluaste	432 504	9,5	191 071	8,6	241 433	10,4
Ylempi korkeakouluaste	366 179	8,1	165 559	7,5	200 620	8,6
Tutkijakoulutusaste	38 709	0,9	22 506	1,0	16 203	0,7

Liitetaulukko 2. Ruotsinkielinen 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2012

Koulutusaste	Tutkintoja					
	Yhteensä		Mies		Nainen	
		%		%		%
15 vuotta täyttänyt väestö	240 213	100,0	119 704	100,0	120 509	100,0
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	76 452	31,8	38 337	32,0	38 115	31,6
Tutkinnon suorittaneita yhteensä	163 761	68,2	81 367	68,0	82 394	68,4
Keskiaste	84 414	35,1	44 464	37,1	39 950	33,2
Alin korkea-aste	26 866	11,2	11 070	9,2	15 796	13,1
Alempi korkeakouluaste	25 970	10,8	12 622	10,5	13 348	11,1
Ylempi korkeakouluaste	24 020	10,0	11 649	9,7	12 371	10,3
Tutkijakoulutusaste	2 491	1,0	1 562	1,3	929	0,8

Liitetaulukko 3. Koulutustasoltaan korkeimmat ja matalimmat kunnat 2012

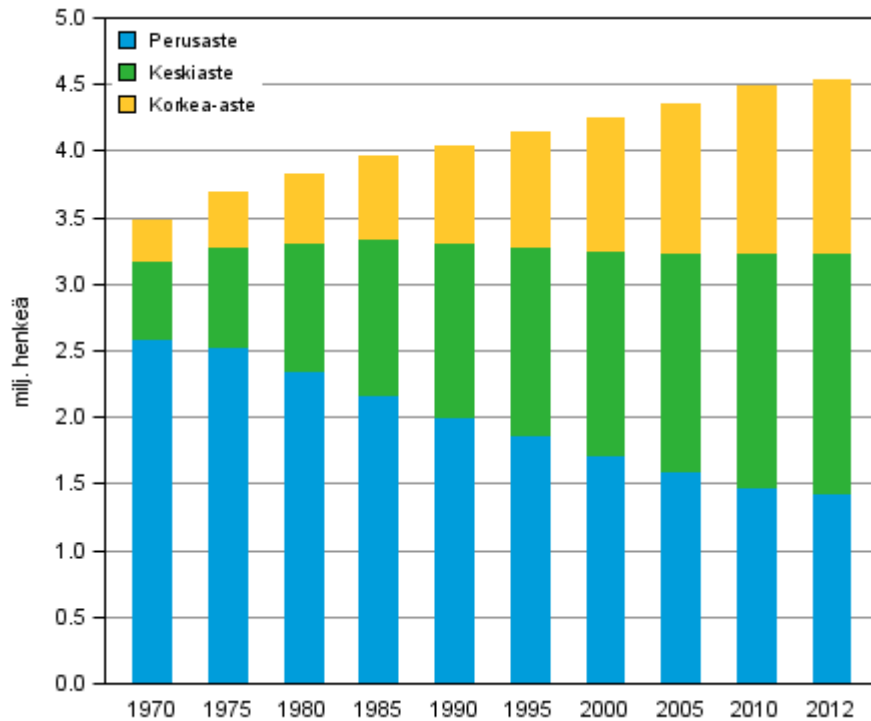
Korkeimmat			Matalimmat		
	Koulutustasomittain	Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä		Koulutustasomittain	Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä
1. Kauniainen	573	80,2	1. Rautavaara	194	51,3
2. Espoo	458	74,1	2. Kivijärvi	197	49,6
3. Pirkkala	423	75,8	3. Geta	197	51,0
4. Helsinki	414	71,9	4. Miehikkälä	206	51,8
5. Kirkkonummi	406	70,8	5. Isojoki	207	51,2
6. Oulu	402	75,8	6. Karijoki	209	54,4
7. Liminka	398	74,0	7. Kyyjärvi	212	53,7
8. Muurame	397	74,3	8. Luhanka	214	49,1
9. Kempele	395	74,7	9. Karvia	214	55,5
10. Jyväskylä	393	75,5	10. Kaavi	215	55,0

Liitetaulukko 4. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusalan, koulutusasteen ja sukupuolen mukaan 2012

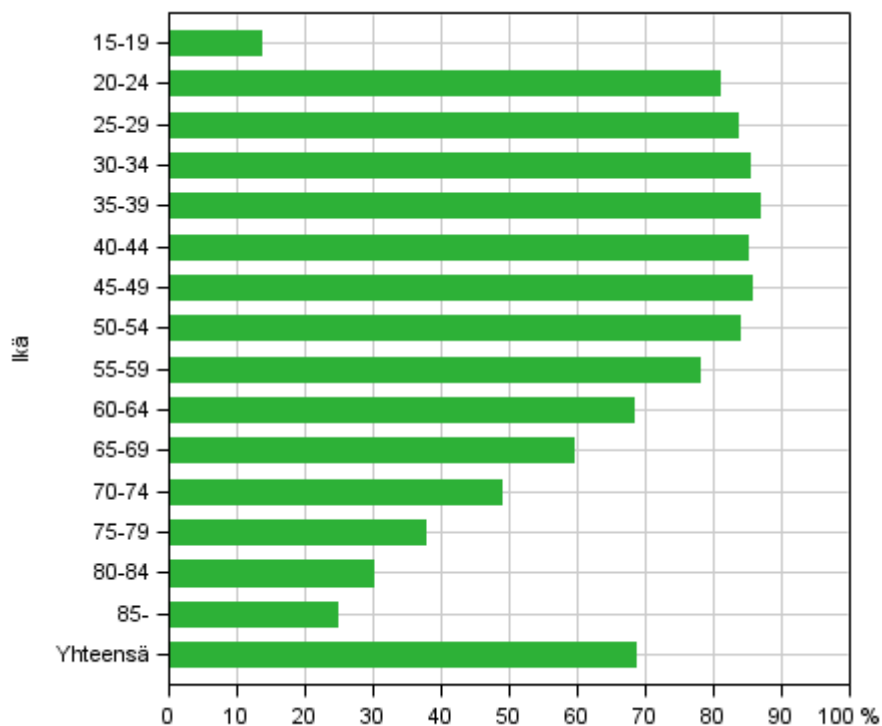
Koulutusala	Sukupuoli	Koulutusaste						Tutkijakoulutusaste
		Yhteensä	Keskiaste	Korkea-aste yhteensä	Alin korkea-aste	Alempi korkea-kouluaste	Ylempi korkea-kouluaste	
Koulutusalat yhteensä	Yhteensä	3 107 062	1 807 322	1 299 740	462 348	432 504	366 179	38 709
	Naiset	1 607 379	866 129	741 250	282 994	241 433	200 620	16 203
Yleissivistävä koulutus	Yhteensä	325 209	325 209	..	..	..	..	..
	Naiset	160 610	160 610	..	..	..	..	..
Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	Yhteensä	92 386	2 169	90 217	12 030	38 062	38 269	1 856
	Naiset	71 534	762	70 772	10 897	28 448	30 215	1 212
Humanistinen ja taidealan koulutus	Yhteensä	154 417	38 697	115 720	7 013	39 760	64 274	4 673
	Naiset	109 644	24 797	84 847	4 463	29 747	48 271	2 366
Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus	Yhteensä	587 242	166 903	420 339	207 579	104 061	101 709	6 990
	Naiset	396 681	119 282	277 399	148 288	68 503	57 457	3 151
Luonnontieteellinen koulutus	Yhteensä	73 861	17 432	56 429	5 200	7 861	35 395	7 973
	Naiset	31 162	4 632	26 530	2 349	3 595	17 635	2 951
Tekniikan koulutus	Yhteensä	927 796	638 968	288 828	85 813	126 293	69 372	7 350
	Naiset	149 520	110 850	38 670	6 069	17 656	13 495	1 450
Maa- ja metsätalouden koulutus	Yhteensä	136 937	97 837	39 100	15 069	12 253	10 599	1 179
	Naiset	45 875	32 080	13 795	3 486	4 660	5 122	527
Terveys- ja sosiaalialan koulutus	Yhteensä	427 856	199 777	228 079	101 421	80 922	37 360	8 376
	Naiset	380 011	182 172	197 839	93 987	73 339	26 089	4 424
Palvelualojen koulutus	Yhteensä	378 073	319 077	58 996	27 958	22 610	8 236	192
	Naiset	260 572	230 315	30 257	13 298	15 092	1 796	71
Muu tai tuntematon koulutusala	Yhteensä	3 285	1 253	2 032	265	682	965	120
	Naiset	1 770	629	1 141	157	393	540	51

Liitekuviot

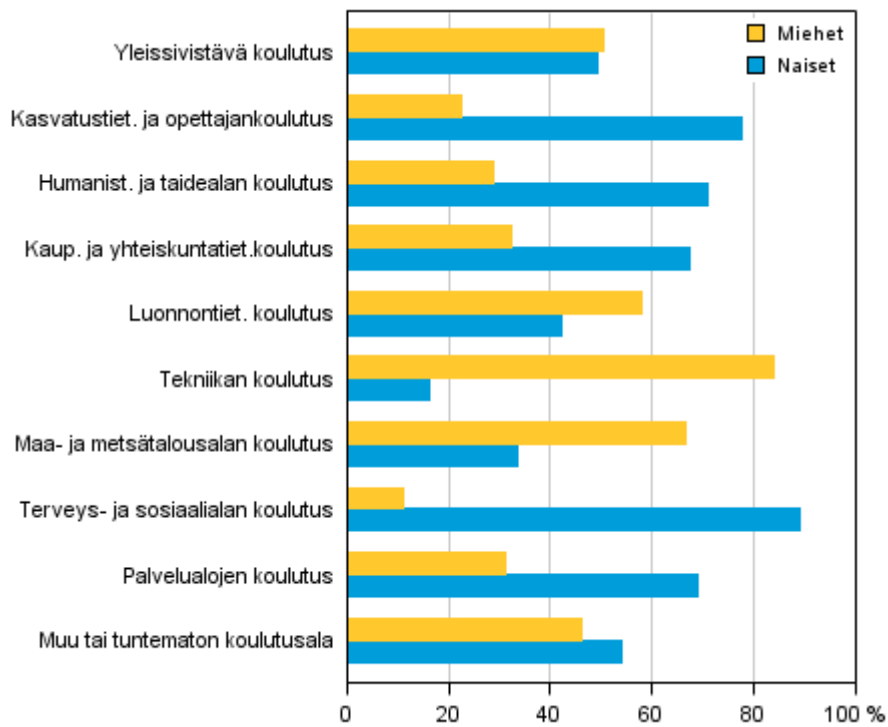
Liitekuvio 1. 15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen mukaan 1970–2012

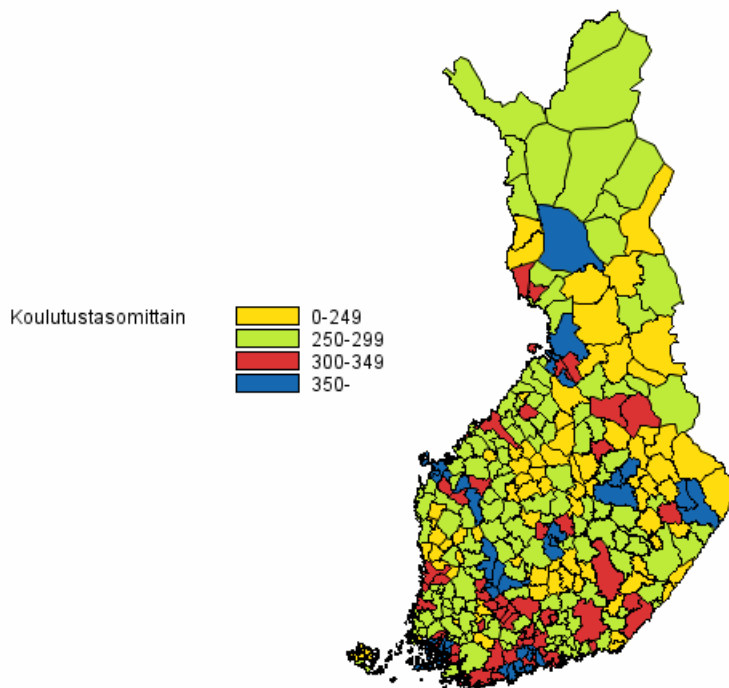
Liitekuvio 2. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneen väestön osuudet ikäryhmittäin 2012

Liitekuvio 3. Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittanut väestö koulutusalan ja sukupuolen mukaan 2012

Liitekuvio 4. 20 vuotta täyttäneen väestön koulutustaso kunnittain 2012 (kartta)

Laatuseloste: Väestön koulutus rakenne

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilastossa kuvataan perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen suorittaneita. Tietoja käytetään mm. koulutuksen suunnittelussa, tutkimuksessa ja arvioinnissa. Koulutustietoja yhdistetään muiden tilastojen aineistoihin.

Tilasto sisältää tietoja lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutuksessa tutkinnon suorittaneista. Lisäksi tilastossa on tietoja näyttötutkintona ammatillisen perustutkinnon, ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittaneista sekä sotilasalan tutkinnon suorittaneista ja ulkomailta tutkinnon suorittaneista. Tutkintoja suorittaneesta väestöstä on tietoja koulutusasteen ja koulutusalan mukaan sekä iän ja sukupuolen mukaan. Tilastossa on myös tietoja väestön koulutustasosta alueittain. Tilaston tiedot ovat 31.12. tilanteen mukaiset. Aluejaot ovat seuraavan vuoden ensimmäisen päivän tilanteen mukaisia.

Tilastoaineistot sisältävät Tilastokeskuksen, opetushallinnon ja kansainväliset koulutusala- ja koulutusasteluokitukset, oppilaitosta kuvaavat luokitukset sekä erilaiset alue- ja demografiset luokitukset.

Tilasto perustuu Tilastokeskuksen tutkintorekisteriin, jota päivitetään vuosittain oppilaitosten Tilastokeskukselle ilmoittamalla henkilö pohjaisilla tutkintotiedoilla. Ylioppilastutkinnoista, sotilasalan tutkinnoista ja ulkomailta suoritetuista tutkinnoista saadaan tiedot vuosittain erillisillä tiedonkeruilla. Tutkintorekisterin perustana on vuoden 1970 väestölaskennassa kerätyt tutkintotiedot, joita päivitetään vuosittain.

Tilastolain (280/2004 muut 361/2013) mukaan valtion tilastotoimen tehtävänä on huolehtia yhteiskuntaolojen ja niiden kehitystä kuvaavien tilastojen laatimisesta yleistä käyttöä varten. Laki Tilastokeskuksesta (24.1.1992/48) osoittaa tehtävän kuuluvan Tilastokeskukselle. Tilastokeskuksen työjärjestyksen mukaan Henkilötilastot -tulosityksikkö tuottaa kyseisiä tilastoja mm. koulutuksesta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu henkilö pohjaisiin tutkintotietoihin, jotka Tilastokeskus on kerännyt vuosittain oppilaitoksilta, ylioppilastutkintolautakunnalta, Pääesikunnalta ja rajavartiolaitokselta. Ulkomailta suoritettujen tutkintojen tiedot on saatu Opetushallitukselta, Valviralta (Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto) ja työ- ja elinkeinoministeriöltä. Aineistot ovat kokonaisaineistoja. Väestöä koskevat tiedot perustuvat Väestörekisterikeskuksen ylläpitämän väestön keskusrekisterin tietoihin.

Tilaston perusjoukko on perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen tilastovuoden loppuun mennessä suorittaneet. Tutkinnon suorittaneet on luokiteltu koulutusasteittain korkeimman/viimeksi suoritettun tutkinnon mukaan. Jos henkilöllä on keskiasteella suoritettuna sekä ylioppilastutkinto että ammatillinen tutkinto, on näistä valittu viimeksi mainittu.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tietojen käsittelyprosessin aikana tilaston perustana olevien tutkintotietojen korkea laatu varmistetaan useiden erilaisten tilastollisten tarkistusohjelmien avulla, tiedonantajille tehdyillä lisäkyselyillä sekä vertailulla aiempiin vastaaviin tilastoihin ja muihin tietolähteisiin.

Ulkomailta suoritettujen tutkintojen määrässä on alipeittoa. Maahan muuttaneiden henkilöiden kotimaassaan suorittamista tutkinnoista eikä myöskään suomalaisten henkilöiden ulkomailta suorittamista tutkinnoista ole kattavaa tiedonkeruuta olemassa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Väestön koulutus rakennetilasto on lopullinen ja ilmestyy vuosittain. Tiedot ilmestyvät tilastovuotta seuraavan vuoden joulukuussa.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastosta julkaistaan tietoja Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Tarkempia tietoja voi kysellä suoraan Oppilaitostilastot -vastuualueelta, jossa tilasto laaditaan. Aineistosta on mahdollista tehdä tilauksesta erityisselvityksiä.

Lisää tietoa tilastoissa käytetyistä käsitteistä löytyy Tilastokeskuksen käsitetietokannasta. Tilastoissa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen Internet-sivuilta sekä painetuista luokituskäsikirjoista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Aikasarja-aineisto perustuu tutkintorekisterin vuosittaisten korkein tutkintotiedoston tietoihin. Tiedot on käännetty käytössä olevan viimeisimmän koulutusluokituksen mukaan. Ennen vuotta 1998 olevia tutkintotietoja on täydennetty väestölaskentojen tiedoilla.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedot perustuvat samoihin tietolähteisiin ja ne on laadittu samoja periaatteita noudattaen kuin Tilastokeskuksen koulutussektoreittain laaditut tilastot. Näitä tilastoja voidaan hyvin käyttää rinnan, kunhan otetaan huomioon tilastojen erityispiirteet.

Lisätietoja

Mika Witting   09 1734 3571
Vastaava tilastojohtaja:
Riitta Harala
koulutustilastot@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Koulutustilastot 2013. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

---

*Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-4586 (pdf)*